

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ТАДЖИКСЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ШІРИНШО ШОХТЕМУР
(РЕСПУБЛІКА ТАДЖИКИСТАН)
СЛОВАЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
(СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК (ЧЕХІЯ)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПЬСКУ (ПОЛЬЩА)
ДЕРЖАВНИЙ ДЕНДРОЛОГІЧНИЙ ПАРК «ОЛЕКСАНДРІЯ» НАНУ**

МАТЕРІАЛИ
міжнародної науково-практичної конференції
«ПРІОРИТЕТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ АГРАРНОЇ ОСВІТИ
У СУЧАСНИХ УМОВАХ: ВІД ВИТОКІВ
ДО СЬОГОДЕННЯ» ДО 395-РІЧЧЯ ІСТОРІЇ ЗАКЛАДУ
ОСВІТИ ТА 178-Ї РІЧНИЦІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
НА ТЕРЕНАХ БІЛОЦЕРКІВЩИНИ

24 вересня 2025 року

Біла Церква
2025

Редакційна колегія:

Олена Шуст, д-р екон. наук, професор, ректор університету, **голова оргкомітету**.

Ольга Варченко, д-р екон. наук, професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності, **заступник голови оргкомітету**.

Тетяна Димань, д-р с.-г. наук, професор, проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності.

Володимир Недашківський, перший проректор БНАУ, проректор з організаційної роботи, д-р с.-г. наук, професор.

Анатолій Карпенко, проректор з навчально-виробничої діяльності та комплексного розвитку БНАУ, канд. екон. наук.

Тетяна Мазур, директор ПІНКСВМ, канд. вет. наук.

Юрій Лупенко, директор Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки», д-р екон. наук, професор, академік НААНУ.

Ізабелла Ліпінська, PhD, prof. of the UPP Познанського університету наук про життя, Польща.

Кріштіан Ковач, Doctor, Дебреценський університет.

Інгріда Крауутіене, Doctor of Engineering, Каунаський університет прикладних наук, Литва.

Леся Карпук, декан агробіотехнологічного факультету, д-р с.-г. наук, професор БНАУ.

Сергій Мерзлов, декан біолого-технологічного факультету, д-р с.-г. наук, професор БНАУ.

Тарас Царенко, декан факультету ветеринарної медицини, канд. вет. наук, доцент БНАУ.

Олександр Мельниченко, декан екологічного факультету, д-р с.-г. наук, професор БНАУ.

Ігор Паска, декан економічного факультету, д-р екон. наук, професор БНАУ.

Інна Ковальчук, декан соціально-гуманітарного факультету, канд. юрид. наук, доцент БНАУ.

Людмила Мельник, зав. кафедри філософських та політичних наук БНАУ, канд. політ. наук, доцент.

Олександр Ярмола, канд. філос. наук.

Олена Мостипан, начальник редакційно-видавничого відділу БНАУ, д-р філософії з агрономії, доцент, відповідальний секретар.

Ярослав Буртовий, помічник ректора БНАУ.

Відповідальна за випуск – **Мостипан О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

«Пріоритети модернізації аграрної освіти у сучасних умовах: від витоків до сьогодення»: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 24 вересня 2025 року. – Біла Церква: БНАУ. – 270 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Ел. адреса: <http://science.btsau.edu.ua/>

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКОЛІНГВІСТИЧНОГО ПІДХОДУ ДО НАВЧАННЯ У ЗВО В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Акцентується увага на тому, що в умовах сучасних викликів, зумовлених війною, простежуємо певний негативізм у мовленні. Попри все, пріоритетним у освітній діяльності мають бути захист і збереження нормованих лексем – виразників духовних цінностей суспільства. Для екологізації мовлення студентів необхідно постійно працювати над дотримання мовних норм, пропагування моральних норм, традиційних національних надбань.

Ключові слова: еколінгвістика, мовне середовище, екологічна комунікація, заклад вищої освіти, освітній процес.

TSVID-HROM O., candidate of philological sciences

Bila Tserkva National Agrarian University

CURRENT ISSUES OF THE ECOLINGUISTIC APPROACH TO TEACHING IN HIGHER EDUCATION IN THE CONDITIONS OF MODERN CHALLENGES

Attention is drawn to the fact that in the conditions of modern challenges caused by the war, we can observe a certain negativism in speech. Despite everything, the priority in educational activities should be the protection and preservation of standardized lexemes – expressions of the spiritual values of society. To ecologize students' speech, it is necessary to constantly work on compliance with language norms, promotion of moral norms, and traditional national heritage.

Key words: ecolinguistics, language environment, ecological communication, higher education institution, educational process.

Екологічна проблема в Україні, зумовлена комплексом складних соціально-політичних і соціально-економічних проблем, які посилюються в умовах війни, набула глобального характеру, імплементувалася в усі сфери життя суспільства. Стає очевидним той факт, що саме поняття «екологія», що на початку стосувалося лише природи, її захисту від людської діяльності, набуває іншої мотивації. Її окреслюють такі смисли як «екологія культури», «екологія мислення», «екологія слова», «екологія мови», «еколінгвістика» тощо.

Лінгвоекоекологічний підхід до освітнього процесу є частиною компетентнісного підходу у вищій освіті, який передбачає, що, окрім спеціальних, фахових компетентностей, випускники повинні володіти загальними компетентностями; у них мають бути сформовані ціннісні якості, зокрема – компетенції глобального громадянства, мультикультурності та інші аспекти екологічної комунікації. Якісні характеристики випускників включають не тільки результати навчання, але можуть розглядатися як відмінна риса навчання у кожному окремому університеті у доповнення до отриманого у процесі навчання багажу знань.

Поняття «екологічна комунікація» – це спілкування, що не має шкідливого впливу на психоемоційний стан і здоров'я людини; і навпаки – «неекологічна комунікація» – комунікативна поведінка, що не відповідає етичним мовленнєвим нормам, негативно впливає на ментальне здоров'я людини. Мовлення сучасної молоді/студентства, яке, у більшості, – експресивне, лаконічне, інформативне, інколи наділене згрубіло-фамільярними рисами. В умовах сучасних викликів, зумовлених війною, простежуємо певний негативізм у мовленні. Попри все, пріоритетним у освітній діяльності мають бути захист і збереження нормованих лексем – виразників духовних цінностей суспільства. Часто за допомогою студентського жаргону відбувається відтворення колориту молодіжного середовища, опис реалії сьогодення молоді, характеристика та оцінка суспільно-політичних процесів у країні. Водночас, простежуються загальні негативні процеси, характерні для будь-якого сучасного мовного середовища, серед них – примітивізація мовлення, засилля англомовних елементів, варваризмів, вульгаризмів [2].

З огляду на глобальну екологічну парадигму, пріоритетними завданнями в освітньому середовищі ЗВО є врегулювання комунікативних відносин, гармонізація комунікативної взаємодії та забезпечення екологічного спілкування, що не матиме шкідливого впливу на ментальне здоров'я.

Культура мови і культура мовлення є складовими екології культури. Літературна мова є свідченням і показником рівня духовного розвитку народу впродовж певного відрізка часу. Для екологізації літературної мови студентів необхідно постійно працювати над формуванням лінгвістичного смаку в мовленні, що передбачає дотримання мовних норм, доречного вживання мовленнєвих засобів, пропагування моральних норм, традиційних національних надбань, естетики висловлювання, високої мовної культури. Важливим завданням лінгвоекоекологічного підходу в освітньому процесі є формування та збереження ціннісних духовних орієнтирів суспільства через усталені та нормовані лексеми [1]. Лінгвоекоекологія як міждисциплінарна наукова галузь покликана формувати в освітньому середовищі позитивну моральну взаємодію та компетентності, а також сприяти досягненню відповідних результатів навчання.

Попри складні обставини в країні, зумовлені війною, що призводять до певного негативізму у мовленні та нестабільності ментального здоров'я, пріоритетним у освітній діяльності мають бути захист і збереження нормованих лексем – виразників духовних цінностей суспільства. Для екологізації літературної мови студентів необхідно постійно працювати над дотримання мовних норм, доречного вживання мовленнєвих засобів, пропагування моральних норм, традиційних національних надбань, естетики висловлювання, високої мовної культури.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мірченко М.В. Основи екології української літературної мови: проблеми, можливості, перспективи. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. URL: <https://surl.li/fsajhe> (дата звернення: 15.12.20)
2. Цвид-Гром О.П. Лінгвоекоекологічний підхід в освітньому процесі в умовах сучасних викликів. *Наукові записки. Сер.: Філологічні науки*. Вип. 1 (212). С. 254-259.

УДК 378

КРАВЧЕНКО І.І., виклад. технол. дисциплін

ВСП «Золотоніський фаховий коледж ветеринарної медицини Білоцерківського національного аграрного університету»
innakravchenko84@gmail.com

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙ ВИКЛАДАЧІВ АГРАРНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Підготовка майбутніх фахівців аграрного сектору потребує постійного оновлення відповідно до сучасних тенденцій, а також враховувати запити бізнесу. Підвищення кваліфікації для викладачів аграрних закладів освіти є обов'язковим процесом для професійного зростання та підтвердження кваліфікації.

Ключові слова: викладачі, підвищення кваліфікацій, практики, стажування, професійні компетентності.

KRAVCHENKO I.I., lecturer of technological disciplines

VSP "Zolotonishki Professional College of Veterinary Medicine of the Bila Tserkva National Agrarian University"

ADVANCED QUALIFICATION OF TEACHERS OF AGRICULTURAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN TODAY'S CONDITIONS

The training of future specialists in the agricultural sector requires constant updating in accordance with current trends, as well as taking into account business demands. Advanced training for teachers of agricultural educational institutions is a mandatory process for professional growth and confirmation of qualifications.

Keywords: teachers, advanced training, practices, internships, professional competencies.

Хахула Б.В. Формування лідерських компетентностей студентів аграрних вишів: соціально-економічний ефект для села.....	201
Мироняк І.О. Модернізація підготовки фахівців аграрного профілю із урахуванням вимог цифрової екосистеми.....	203
Хахула Л.П. Викладання соціології у закладах вищої освіти аграрного профілю: вплив на стійкість сільських територій.....	206
Коваль Н.В. Гостьова лекція як ефективний інструмент практико-орієнтованого навчання.....	208
Утеченко Д.М., Биба В.А. Ментальне здоров'я команди в умовах воєнного стану.....	211
Ткаченко О.В., Ревецька У.С. Етичні та правові аспекти використання ІІІ у візуалізації освітнього контенту.....	212
Стригіна О.А. Напрями модернізації освітньої діяльності закладів вищої освіти.....	214
Зелінська В.А. Цифрові трансформації у вищій школі на сучасному етапі.....	215
Дирда В.О. Наукові здобутки провідних дослідників у розвитку аграрної галузі.....	216
Сатир Л.М. Ключові позиції підготовки випускників закладів вищої освіти для торговельного бізнесу: яких спеціалістів шукають роботодавці?.....	218
Цвид-Гром О.П. Актуальні питання еколінгвістичного підходу до навчання у ЗВО в умовах сучасних викликів.....	221
Кравченко І.І. Підвищення кваліфікації викладачів аграрних закладів освіти в умовах сьогодення.....	222
Жванія О.І. Модернізація змісту освіти у вимірі сьогодення.....	223
Сагдєєва Ю.А. Розвиток дослідницьких компетентностей студентів коледжів як стратегічний напрям освіти в умовах можливостей, викликів та перешкод.....	225
Помаз В. Інноваційні підходи до формування академічної доброчесності у студентів.....	227
Потапенко Р.В. Європейські тренди модернізації в системі агроінженерної освіти.....	229
Novikova V.V. Digitalization of the educational process as a strategic direction of higher education modernization.....	231
Звонарьов О.Ю. Базова загальновійськова підготовка як складова аграрної освіти в сучасних умовах.....	232

Панель №4

РОЛЬ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У СТАЛОМУ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ ТА СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Сокольська Т.В. Партнерство закладів вищої освіти та органів публічної влади у забезпеченні сталого розвитку сільських територій.....	234
Грузинський О.В. Сучасні виклики та напрями реформування вищої медичної освіти в Україні.....	236
Мерзлюк Л.В. Роль закладів вищої освіти в розбудові публічно-громадських партнерств для забезпечення сталого розвитку громад.....	237
Томілова-Яремчук Н.О. Університети як центри формування цифрових навичок бухгалтерів у контексті сталого розвитку територій.....	242
Свиноус І.В. Роль аграрних університетів у підготовці бухгалтерських кадрів для потреб сільського розвитку.....	244
Гончаренко І.В. Підвищення ролі аграрних університетів в Україні: третя місія, нова модель знань та регіональний розвиток.....	246
Непочатенко А.В., Непочатенко В.А. Роль закладів вищої освіти у соціально-економічному розвитку регіонів.....	247
Поліщук С.П., Бігарі Д.О. Адаптація європейських стандартів участі молоді в публічному управлінні до вітчизняних реалій: роль освіти в цьому процесі.....	249
Сокольський В.П., Ільніцький М.Г., Бевз О.С., Дудка В.Б. Ветеринарна освіта і сталий розвиток: роль фахівців у зміцненні продовольчої безпеки та розвитку сільських громад.....	251